

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-03-08

Diarienummer SMF-2023-00512

Handläggare

Katarina Overland

Telefon: 031-365 58 03

E-post: katarina.overland@stadsmiljo.goteborg.se

Motion av Elisabet Lann (KD) och Samuel Bråse (KD) om att inrätta en skärgårdssamordnare

Förslag till beslut

I Stadsmiljönämnden

Stadsmiljönämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande gällande motion av Elisabet Lann (KD) och Samuel Bråse (KD) om att inrätta en skärgårdssamordnare som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Stadsmiljönämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart

Sammanfattning

Elisabet Lann (KD) och Samuel Bråse (KD) har till kommunfullmäktige lämnat in en motion om att inrätta en skärgårdssamordnare. Motionärerna lyfter skärgården som en av Göteborgs viktigaste tillgångar men med särskilda utmaningar. En avgörande faktor är att den hålls levande året runt. Befintligt forum Ö-dialogen har bedömts otillräckligt och dåvarande byggnadsnämnden fick i uppdrag att i samarbete ta fram en strategisk plan för skärgårdens framtida utveckling. För att följa upp den strategiska planen, förbättra samverkan mellan olika förvaltningar och bättre omhänderta frågor från Ö-dialogen föreslår motionärerna att en skärgårdssamordnare skall inrättas. Även välfärdsverksamheterna bör bevakas och följas upp av en sådan funktion.

Stadsbyggnadskontoret i samarbete med trafikkontoret har under 2022 gjort en förstudie som ett första steg till strategisk plan. I denna redovisas vad som redan gjorts eller pågår utifrån de utmaningar som nämnts i uppdraget till planen samt förslag till fortsatt arbete. Det konstateras att mycket redan är gjort eller pågår samt att en kombination av nya detaljplaner och en lokal utvecklingsplan för samverkan är en bättre form för fortsatt arbete.

Förvaltningens bedömning är att inrättandet av en skärgårdssamordnare kan förbättra samverkan men att ett eventuellt inrättande av en ny funktion som skärgårdssamordnare bör avvakta politiska beslut om uppdrag och finansiering enligt den framtagna förstudien, samt att uppdrag, omfattning, avgränsning och placering av en sådan funktion behöver förtydligas.

Förvaltningen bedömer att kostnaden för att inrätta en ny funktionen medför kräver omprioritering inom befintlig ram eller ökad personalkostnad och inte säkert leder till önskad nytta/effekt, eftersom beslut om att genomföra åtgärder/insatser hanteras utifrån inom respektive berörd förvaltning eller bolags ansvar och förutsättningar.

Enligt förstudien bedömdes att en lokal utvecklingsplan för samverkan inte ryms inom stadsbyggnadskontorets eller trafikkontorets verksamhetsuppdrag.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Inrättande av skärgårdssamordnare innebär en ny tjänst med tillhörande personalkostnader oavsett var den placeras. Rollen kan även innebära ökat behov alternativt omfördelning av personella resurser tillhörande kostnader hos de förvaltningar som ska samverka med rollen och/eller delta i befintliga eller nya samarbetsforum. Genomförande av önskade åtgärder som resultat av samverkan behöver lyftas in i respektive berörd förvaltning eller bolag och där hanteras i dess budgetprocess vare sig det gäller drift eller investeringsbudget, där det skall ställas mot övriga behov och uppdrag.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen/bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

En funktion som skärgårdssamordnare kan inverka positivt för skärgårdsborna, men även besökare och näringsidkare. Det kan öka möjligheterna till delaktighet och samverkan i frågor som viktiga för skärgården som till exempel gäller kollektivtrafik, arbets- och studiependlingsmöjligheter från skärgården in till centrala Göteborg samt samhällsservice. Det i sin tur kan ha positiv påverkan ur hälso-, jämställdhets- och jämlikhetssynpunkt.

Samverkan

Ej aktuellt

Bilagor

1. Motion av Elisabet Lann (KD) och Samuel Bråse (KD) om att inrätta en skärgårdssamordnare
2. Stadsbyggnadskontorets Förstudie Södra skärgården

Ärendet

Kommunstyrelsen har ombett stadsmiljönämnden att yttra sig över motion av Elisabet Lann (KD) och Samuel Bråse (KD) om att inrätta en skärgårdssamordnare. Yttrande skall lämnas senast 2023-05-03.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen har ombett stadsmiljönämnden att yttra sig över motion av Elisabet Lann (KD) och Samuel Bråse (KD) om att inrätta en skärgårdssamordnare. Motionärerna lyfter skärgården som en av Göteborgs viktigaste tillgångar. Den har en stor attraktionskraft som besöksmål för både göteborgare och turister. Även säkerhetspolitiskt har den en stor betydelse. Skärgården präglas av ett starkt näringsliv och ett levande civilsamhälle. En avgörande faktor är att den hålls levande året runt. Den har genom sitt läge och begränsade kommunikationsmöjligheter speciella förutsättningar.

Det finns sedan tidigare ett forum Ö-dialogen för invånare och politiker att mötas kring de särskilda utmaningarna skärgården har. Tanken är att information och erfarenheter från detta forum skall tas tillvara i stadens nämnders och styrelserns arbete. Det har dock varit otillräckligt. I stadens budget 2022 fick därför dåvarande byggnadsnämnden i uppdrag att samarbete med berörda ta fram en strategisk plan för skärgårdens framtida utveckling. Den skall behandla utökad kollektivtrafik, tvärförbindelser mellan öarna och förutsättningar för utökad samhällsservice och förbättrade möjligheter till om- och tillbyggnad, parkeringsmöjligheter på fastlandet och godstransport.

För att följa upp den strategiska planen, förbättra samverkan mellan olika förvaltningar och bättre omhänderta frågor från Ö-dialogen föreslår motionärerna att en skärgårdssamordnare skall inrättas. Även välfärdsverksamheterna bör bevakas och följas upp av en sådan funktion.

Under 2022 har stadsbyggnadskontoret, i samarbete med trafikkontoret gjort en förstudie, som ett första steg mot en strategisk plan. Förstudien sammanfattar kunskapsläget i de utmaningar för skärgården som nämns i kommunfullmäktigeuppdraget, samt redogör för vad för typ av plan en strategisk plan för Södra skärgården skulle kunna vara. Stadsbyggnadskontorets bedömning för fortsatt arbete är att en kombination av nya detaljplaner och en lokal utvecklingsplan för samverkan är mest framkomlig och lämplig väg för att ge träff på målet om en strategisk plan för en levande skärgård, samt möjliggöra för klassisk skärgårdsarkitektur. Det behövs politiska beslut om uppdrag och finansiering för ett fortsatt arbete med denna inriktning.

Förvaltningens/bolagets bedömning

Flera av de utmaningar som motionärerna beskriver har hanterats i olika uppdrag och styrande dokument vilket stadsbyggnadskontorets förstudie redovisar. En del har hanterats på strategisk nivå i den nya översiktsplanen. Det gäller till exempel riksintresse totalförsvaret, översvåmningsrisker, delvis bättre arbets- och studiependlingsmöjligheter.

Av de trafikrelaterade frågorna har alla utom två, en pågående hantering i andra uppdrag från kommunfullmäktige eller nämnder, eller genom Västtrafiks pågående förstudie. De två trafikfrågor som inte har pågående hantering (bro, samt pendelparkering) bedöms enligt förstudien inte vara aktuella att utreda i nuläget.

Fortsatt arbete enligt förstudien bör inriktas på en kombination av nya detaljplaner och en lokal plan för utveckling av samverkansfrågor som omfattar offentliga, ideella och privata aktörer.

En funktion som skärgårdssamordnare skulle kunna ha en samordnade roll och uppdrag i framtagning och uppföljning av en sådan lokal plan. Ö-dialogen är ett forum att ta tillvara i det arbetet. Skärgården är värdefull som turistdestination och besöksmål men som också innebär utmaningar som tillgång till olika typer av service, inte minst då staden förvaltar en begränsad del av marken i skärgården. Stadsmiljöförvaltningen har ansvar för till exempel färjelägen, kommunala badplatser, offentliga toaletter, viss sophantering, strandstädning i skärgården. Det krävs dock ofta lösningar med olika aktörer för att hitta lösningar som fungerar i skärgården. Balansen mellan turism och natur- och kulturvärden, kan gynnas av en förbättrad samordning mellan Göteborgs stads bolag och förvaltningar och utvecklad samverkan mellan kommunen, lokalt näringsliv och ideella aktörer. Möjligheten till genomförande av önskade åtgärder som resultat av samverkan som leds av en samordnare bedöms dock begränsade, inte minst på kort sikt. Det finns en stor komplexitet med många förvaltningar, bolag och andra aktörer som är ansvariga för olika områden och verksamheter som berörs. Åtgärdsförslag behöver lyftas in och hanteras av respektive berörd förvaltning eller bolag som fattar beslut inom sin egen budgetram där det skall ställas mot övriga behov och uppdrag.

Förvaltningens bedömning är att det som enligt förstudiens slutsats först behövs politiska beslut om uppdrag och finansiering för att starta arbete med en lokal plan för samverkan liksom nya detaljplanearbeten för skärgården. Inrättning av en funktion som skärgårdssamordnare bör avvakta till dessa beslut är fattade för att omfattning, avgränsning och innehåll i en sådan funktion skall bli tydliga.

I remissen hänvisas till att skärgårdens förutsättningar ofta innebär ”behov av lokala konstruktiva samlösningar som kan vara svåra för stadens olika förvaltningar att utforma på egen hand”, förvaltningen anser att hela staden perspektivet bör värnas och den föreslagna funktionen/rollen bör placeras i en stadenövergripande organisation för att ge rätt förutsättningar för det.

Katarina Overland
Strategisk förvaltare

Gunilla Åkerström
Avdelningschef